Trørød den 3. november 2026

Miljø- og Fødevareklagenævnet
Nævnenes Hus
Toldboden 2
8800 Viborg

Klage over afgørelse af 7. oktober 2026
Kystbeskyttelsesprojektet Nordkystens Fremtid

Klageberettigelse:
Kystbeskyttelsesloven § 18 a, stk. 1, nr. 3 og nr. 5:
Nr. 3: "enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald"
Nr. 5: "lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen"

Denne klage fremsendes på vegne af følgende ejendomme i 1. række på Galgebjerg samt på vegne af Galgebjerg Grundejerforening ved Formand Arne Rask (137 medlemmer inkl. grundejere i 1. række).
1. række: Ved Galgebjerg 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, Guldborgbakken 11, Gråstenvej 14, 16, 18, 20, svarende til samtlige privatejede ejendomme på kyststrækningen fra Gråstenvej Strand til Galgebjerg Strand. Se områdekort på næste side.

Undertegnede (Jens Bagge, Ved Galgebjerg 14) påklager, på vegne af ovennævnte, hermed *Halsnæs Kommunes samlede afgørelser af 7. oktober 2026 vedrørende kystbeskyttelsesprojektet Nordkystens Fremtid*.
Afgørelserne lider af væsentlige mangler og bør derfor ophæves.

Klagen omfatter specifikt kyststrækningen fra og med Gråstenvej Strand, til og med Galgebjerg Strand for enden af vejen / P-pladsen *Ved Galgebjerg*. Den nævnte kyststrækning ønskes undtaget fra projekt Nordkystens Fremtid, idet strækningen allerede er tilstrækkeligt beskyttet mod erosion i tilfælde af kraftig storm.

Ophævelse bør endvidere omfatte kyststrækningen fra Kikhavn til Gråstenvej Strand. Denne kyststrækning påklages af Kikhavn Digelag i selvstændig klage.

Derudover bør projektet som helhed betragtet genundersøges mht. det reelle behov for kystsikring og valg af korrekt løsning, der kan variere meget langs med hele Nordkysten.

De vigtigste faktiske forhold i sagen er følgende:

A. Kyststrækningen fra Gråstenvej Strand til Galgebjerg Strand er allerede tilstrækkeligt beskyttet mod erosion ved hård skrænfodsbeskyttelse.
B. Skrænfodsbeskyttelsen påvirker ikke sandmængderne på nabokyststrækningerne.
C. Der er rigeligt sand på stranden både umiddelbart foran skrænfodsbeskyttelsen og ude i vandet, endda signifikant mere end for ca. 40 år siden.
D. En eventuel strandfodring på kyststrækningen vil derfor være overflødig.
E. Strandfodringen ville indebære en række skadelige indgreb i dyreliv, natur og miljø, som kan undgås hvis strandfodringen opgives.
F. Projektet vil være skadeligt for den eksisterende hårde kystsikring i form af skrænfodssikring.

Klagen omfatter:

1. Manglende behov for supplerende kystbeskyttelse
2. Konceptet for projektet Nordkystens Fremtid fejler
3. Unødvendige klima- og miljøskader
4. Ulovlig ekspropriation
5. Dårlig økonomi
6. Sammenfatning

Nærværende klage omfatter primært den på kortet ovenfor afmærkede kyststrækning

1. Manglende behov for supplerende kystbeskyttelse:

På den anførte strækning mellem Gråstenvej Strand og Galgebjerg Strand er der intet behov for supplerende kystsikring. Den eksisterende hårde skrænfodssikring har vist sig effektiv selv under stormen Bodil i 2013, hvor grundejere på den lave del af Galgebjerg såvel som på den højest beliggende del af Galgebjerg, så tilstrækkelig margin mod overløb under selve stormen, på trods af næsten 2 meters vandstigning over normal vandstand. De bedst kystsikrede ejendomme rapporteredes som værende effektivt og tilfredsstillende beskyttede.
De lokale skader på kystsikringen, der var forårsaget af stormen, blev efterfølgende udbedret og sikringen opdateret, så de fleste ejendomme nu er på niveau med de bedst beskyttede før stormen. Den opdaterede sikringshøjde er i dag endnu bedre end før og under stormen og dermed fortsat tilstrækkelig til at forhindre at hverken mennesker eller ejendom vil lide skade ved en fremtidig tilsvarende storm som Bodil i 2013. Endvidere bliver sikringsniveauet løbende vedligeholdt op til det nødvendige niveau under ansvar af de enkelte grundejere.

Kystsikringsprojektet Nordkystens Fremtid er således ude af proportioner og overflødigt i forhold til behovet på kyststrækningen fra Gråstenvej Strand til Galgebjerg Strand.

2. Konceptet for projektet Nordkystens Fremtid fejler:

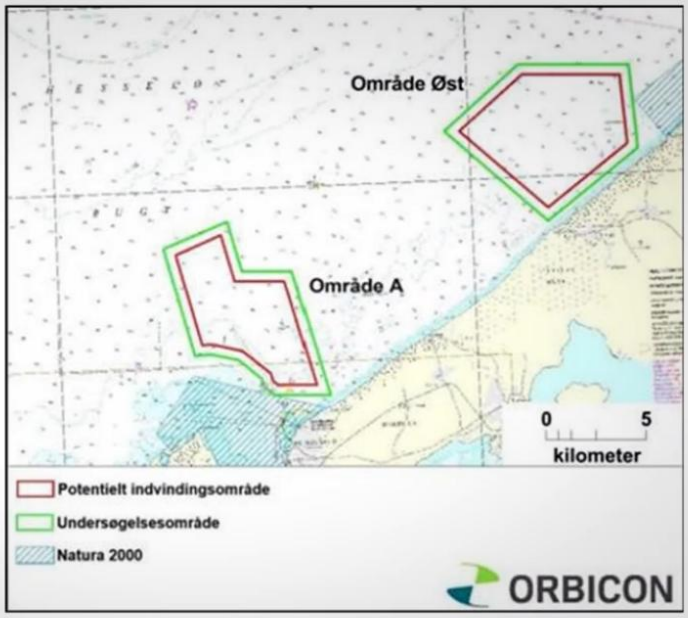
Kystbeskyttelsen under projekt Nordkystens Fremtid i form af strandfodring med mindre sten, ral og sand, vil betyde, at man de steder ud for kysten hvor der opsuges materialer, f.eks. sand ud for Kikhavn, nordvest for Galgebjerg ("Grønne revle"), vil skabe øget havdybde og dermed højere bølger, hvilket vil forværre erosionspotentialet. Man risikerer dermed en accelererende og selvforstærkende erosion af kysten i årene fremover jo mere materiale ud for kysten man pumper ind på kysten og som efterfølgende løbende forventes at forsvinde østgående.
At øge havdybden, ved at fjerne store mængder sand, vil forværre den effekt som fjernelse af de kystnære stenrev på Nordkysten igennem mere end 100 år har forårsaget i form af øget kysterosion. Denne effekt kan dog effektivt og varigt modvirkes, og kysterosions-situationen stabiliseres, ved behovsbestemt gendannelse af stenrevene med supplerende høfder samt ved fortsat grundig vedligeholdelse af den eksisterende skrændfodssikring.

Både skrændfodssikring og høfder ser overbevisende effektivt ud på kyststrækningen fra og med Gråstenvej Strand til og med Galgebjerg Strand. Disse alternative koncepter bør undersøges grundigt.

Nedenstående billede viser bl.a. sandopgravningsområdet ud for Kikhavn / Galgebjerg, område A, Grønne revle:

- Grønne revle ved Hundested:870.000 m3 sand

-Sandbanke v.Tisvilde 3 mill m3 sand

Figur 2.2: Der er søgt om indvindingstilladelse fra to marine bygherreområder (Område A og Område Øst) (WSP, 2019), (WSP, 2020b). Område A ligger i Hesselø Bugt og område Øst ligger ud for Tisvilde.

Strandfodring med mindre sten, ral og sand vil endvidere ikke give nogen god sandstrand, sådan som projektet stiller i udsigt. Det vil blive en stenstrand mere end en sandstrand, første gang en mindre storm har passeret og top-laget af sand er blæst/skyllet væk. Endvidere vil den eksisterende skrændfodssikring blive dækket til af ral og sand, og efterfølgende oversvømmet af bølger og dermed blive elimineret. Dette vil kræve nyetablering på et højere terræn-niveau.

I modsætning til ovenstående koncepter som stenrev, høfder og skrændfodssikring, kan strandfodring kun med god vilje kaldes for kystsikring, idet metoden kræver fornyet tilførsel af materiale med korte mellemrum, for ikke at miste sin effekt. Denne uophørlige tilførsel er afhængig af fortsat tilstrækkelige ressourcelagre i naturen samt en velvillig miljølovgivning, både i Danmark og i EU.
Dette kan ikke defineres som en fremtidssikker løsning. Konceptet for projektet fejler.

3. Unødvendige klima- og miljøskader:

Projektet vil gøre mere skade end gavn. Havmiljøet bliver hårdt presset af udvinding af råstoffer. Både direkte på de pågældende lokaliteter, lokalt ved Nordkysten og f.eks. ved Samsø, samt ved udledning af store mængder klima-skadelige stoffer, inkl. CO_2, til atmosfæren. Disse skader vil fortsætte i al fremtid, da nyt materiale skal påføres, angiveligt mindst hvert 5. år.

Stenrev som kystsikring opfattes af staten som ”forsøgsmetoder” og er derfor ”ikke tilladt” i det aktuelle projekt, hvor også statsmidler indgår i finansieringen. Men også private midler indgår i høj grad og bør foranledige en mere lempelig tilgang til brugen af stenrev som kystbeskyttelse. Stenrev var før stenfiskeriet i Danmark en del af den naturlige kystsikring.

Danmark forbruger flest marine-råstoffer i verden pr. indbygger. Det er dårlig stil og dårlig PR for et miljø-foregangsland som netop Danmark.

Ral og sten skal hentes ved Samsø. Her er der stor lokal modstand pga. uundgåelige ødelæggelser af havmiljøet og det marine liv. Stenrev ville derimod give Nordkysten de modsatte fordele, og undgå at ødelægge vigtige levesteder for marint liv ved Samsø.

Denne negative påvirkning af miljø og klima, når man planlægger ral-indvinding ved Samsø, er simpelthen ikke i overensstemmelse med de danske mål for den grønne omstilling og er ikke klima-etisk tidssvarende for samfundet i 2026. I 2014 da projekt Nordkystens Fremtid blev lanceret, var holdningen til klimaspørgsmål en anden og mindre konsekvent. Sådan er det heldigvis ikke længere. Hvis Danmark skal være foregangsland på den grønne omstilling, må det også gælde respekten for vores egen natur. Vi har allerede mange gange oversteget de mængder af marine råstoffer der kan udvindes iflg. EU's naturbeskyttelsesforordning. Jvnf. biolog og professor ved Aarhus Universitet, Stiig Markager.

I samme moment er et centralt spørgsmål til besvarelse, hvorvidt konsekvenserne for fisks levesteder, fødegrundlag og reproduktion er tilstrækkeligt undersøgt og forenelige med EU’s miljømål?

Myndighederne bør her gå foran og tilrette det utidssvarende projekt Nordkystens Fremtid til nutidens forventninger.

Muligheden for at genetablere de opfiskede stenrev langs Nordkysten skal altså undersøges og gøres til en mulighed for sikring af kysterne, og ikke bare betragtes som ”forsøgsmetoder” og dermed udelades under henvisning til ikke at være tilladte i statsstøttede kystsikringsprojekter. Ny forskning indikerer allerede tydeligt, f.eks. ved Hunderevet ud for Hundested, at genetablerede stenrev også genskaber en bemærkelsesværdig marin biodiversitet og forhindrer erosion af kysten, samtidigt med at råstoffer kan spares og fiskebanker bevares.

4. Ulovlig ekspropriation:

På strækningen Gråstenvej Strand til Galgebjerg Strand ligner projekt Nordkystens Fremtid en ekspropriationssag, da grundejere i 1. række ofte betaler ejendomsskat på en matrikel der i dag svarer til den reelle overgang helt ude mellem strand og vand, eller længere ude. Se eksempler på næste side for matriklen Ved Galgebjerg 14 (9^{ao}) og andre. Grundejere i 1. række påtvinges ved strandfodring uønskede voldsomme ændringer af deres ejendom:

Den eksisterende og velfungerende skrænt fodsbeskyttelse vil blive tildækket af flere meter mindre sten, ral og sand i en jævn opadgående hældning fra kystlinien og op over den eksisterende skrænt fodsbeskyttelse, hvorved den eksisterende bølgebrydereffekt vil forsvinde og bølgerne få fri adgang til skrænten. Dette vil kræve etablering af ny og forhøjet og meget bekostelig skrænt fodssikring, gældende for alle ejendomme på den berørte kyststrækning.

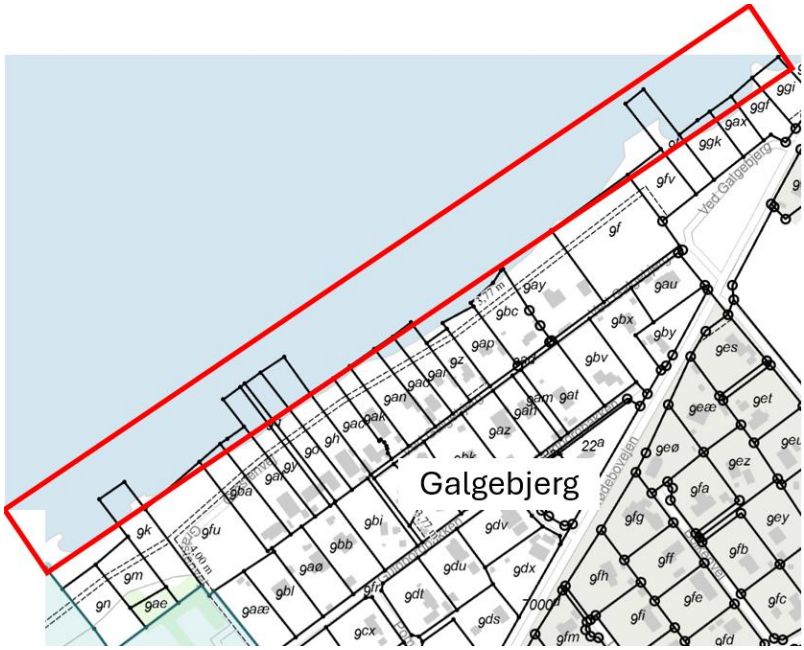
En sådan disposition over privat ejendom må anses for at være ekspropriation. Der er ikke truffet ekspropriationsafgørelser over for de pågældende grundejere, ej heller er der redegjort for det retlige grundlag herfor. Af den grund bør tilladelsen til strandfodring ophæves som ulovlig og ugyldig, jvnf. Grundlovens §73.

Da der ikke er et behov for supplerende kystsikring, idet erosion er ikke-eksisterende på strækningen fra Gråstenvej Strand til Galgebjerg Strand, vil der ved strandfodring mod grundejernes ønske være tale om overtrædelse af ekspropriationsloven. Denne tillader ikke overflødig kystsikring, altså kystsikring som ikke er nødvendig for at sikre mennesker og ejendom.
I denne forbindelse skal det noteres at kommunens rådgivere Niras og tidligere Cowi, begge i besiddelse af stor fagkundskab mht. kystbeskyttelse, ikke er enige i erosions-niveauet i kyststrækningen ved Kikhavn (Cowi rapport fra 2024). Cowi påpeger endda, at der ikke er kigget specifikt på behovet på strækningerne omkring Kikhavn (og Galgebjerg), men at der fra Niras side kun er tale om overordnede betragtninger langs Nordkysten, hvor man mange steder ikke har etableret den samme kystbeskyttelse, som Galgebjerg har etableret igennem de sidste ca. 40 år. Galgebjerg er dermed ikke er sammenligneligt med den øvrige del af Nordkysten: Det er den lokale erfaring ved Galgebjerg, at sandmængderne på stranden er øget igennem de sidste ca. 40 år, og der foreligger ikke dokumentation for det modsatte efter etablering af hård kystsikring ved Galgebjerg.

<u>Præmis</u>: Der gives ikke hjemmel i ekspropriations- eller kystbeskyttelseslovgivningen til fri adgang til at strandfodre på private strande uden et dokumenteret kystbeskyttelsesbehov.

Da det ikke kan dokumenteres at supplerende kystbeskyttelse er nødvendig på kyststrækningen fra Gråstenvej Strand til Galgebjerg Strand, er der ikke juridisk hjemmel til at foretage uønsket strandfodring på denne kyststrækning.

Matrikelkort for Galgebjerg og Ved Galgebjerg 14 (matrikel 9^{ao}):

Luftfoto af Ved Galgebjerg 14, 3390 Hundested. Matriklen er markeret med den grønne polygon.

Fra Matriklen.dk

5. Dårlig økonomi:

Økonomien i projekt Nordkystens Fremtid er ude af proportioner: Strandfodring og bygning af stenrev er omkostningsmæssigt på samme niveau i anlægsfasen, men stenrev skal kun bygges én gang, og er uden miljø-omkostninger. Derimod er strandfodring en tilbagevendende meget stor udgift med jævne mellemrum i al fremtid.

Den af grundejerne allerede etablerede hårde strandfodssikring ved Galgebjerg, har vist sin stabile effekt igennem mange år, endda igennem årtier.

6. Sammenfatning:

Nordkysten er præget af store forskelle på, hvor erosionsudsatte kyststrækningerne er. Dette bør komme til udtryk i de strandbeskyttelsesløsninger der vælges. I stedet for at strandfodre hele vejen langs Nordkysten, bør der varieres efter behov. Mange strækninger har slet ikke brug for supplerende beskyttelse. F.eks. er kyststrækningen fra Kikhavn og forbi den vestlige del af Nødebohuse, inklusive Galgebjerg, uden aktiv erosion og nu fuldstændigt sikret. Dette sås i forbindelse med stormen Bodil i 2013, hvor den eksisterende hårde skrænfodssikring holdt stand med en god margin i forhold til den aktuelle højde på skrænfodssikringen.

Den hårde kystsikring og skrænfodssikring på kyststrækningen fra Gråstenvej Strand til Galgebjerg Strand vedligeholdes løbende efter behov. Den er fortsat tilstrækkelig og stabil efter ca. 40 år siden etablering og beskytter nu effektivt mod erosion.

Hvis man på denne kyststrækning strandfodrer, vil man gøre situationen kritisk:
Det opsugede sand (ved Grønne revle ved Kikhavn/Hundested) vil lokalt efterlade en øget vanddybde og dermed øge bølgehøjderne, hvorefter kysterosion vil kunne opstå og accelerere og selvforstærkes da der uophørligt bliver brug for mere materiale til påfyldning med stadigt kortere mellemrum.

Kyststrækningen ved Galgebjerg har ikke behov for strandfodring, der vil være en overflødig belastning for miljøet og for grundejerne.

Da strandfodring på kyststrækningen fra Gråstenvej Strand til Galgebjerg Strand ville foregå på privatejede områder, uden at der er behov for, eller ønske blandt grundejerne om supplerende kystbeskyttelse, findes ingen hjemmel i ekspropriationslovgivningen til projektet på denne strækning.

Klageindgiver, Jens Bagge, repræsenterende grundejerne i 1. række på Galgebjerg samt Galgebjerg Grundejerforening, forventer iflg. ovennævnte, at blive undtaget fra deltagelse i projektet på strækningen fra Gråstenvej Strand til Galgebjerg Strand.

Derudover bør projektet som helhed genundersøges mht. behov og valg af løsninger.

Venlig Hilsen

Jens Bagge (Ved Galgebjerg 14, 3390 Hundested, siden 1968)

Ellehaven 28, 2950 Vedbæk (folkeregisteradresse)

Telefon: 51510558